

ȘCOALA

VREMEI

REVISTA
PEDAGOGICĂ
CULTURALĂ

A ASOCIAȚIEI
INVĂȚĂTORILOR
DIN JUD. ARAD

Biblioteca Centrală
Raională Arad

ARAD
ANUL VII.
Nr. 9.
NOV. 1936

CUPRINSUL:

Ion Blăgăilă: Teatrul și cinematograful
în educație

Pedagogie:

Eugen Spinanțu: Greutăți în educația
școlară

Gheorghe Suciu: Pe marginea progra-
mei analitice

Observațiuni și experimente pedolo- gice:

Ion Blăgăilă: Teste pentru memorie

Diverse:

Adam Dragoș: 31 Octombrie, ziua eco-
nomiei

Eugen Spinanțu: Filme didactice

Ioan Ivașcu: Iniințați strejeria!

Ion Blăgăilă: Instincte și patimi, con-
ferința d. prof. N. Crainic la Lipova.

Cărți și reviste:

O. Goga: Precursorii (P. I. Tomescu)
Școala și familia de mâine, Speranța (Ion
Blăgăilă)

Comunicate

Poșta redacției.

„Școala Vremii”

REVISTĂ PEDAGOGICĂ-CULTURALĂ

APARE SUB CONDUCEREA
UNUI COMITET DE REDACȚIE

Red. respons.: **EUGENIU SPINANȚIU**, inv. dir.
Administrator: **SABIN MIHUȚIU**, învățător.

**Manuscrisele nu se mai înapoiază.
Anunțuri și reclame se primesc după
învoială.**

**Manuscrisele, revistele pentru schimb
și cărțile de recensat se trimit pe adresa:
Redacția revistei „Școala Vremii”, Arad
Bulev. Carol, 66 (Casa învățătorilor).**

**Correspondența privitoare la admi-
nistrație: abonamente, schimbări de
adresă, revistele înapoiate etc. se trimet
pe adresa Administrației: Dl. Sabin Mihuț,
Arad, str. Eminescu 43.**

Abonament anual Lei 60. Un exemplar 6 Lei.

Secretar de redacție:
ON BLAGĂILĂ.

„Școala Vremii”

REVISTA PEDAGOGICĂ-CULTURALĂ

a Asociației învățătorilor din județul Arad.

Apare lunar, afară de lunile: Iulie și August.

ANUL VII.

Arad, Noembrie 1936.

Nr. 9.

Teatrul și cinematograful în educație

de Ion Blăgăilă

Este teatrul și cinematograful pericol sau mijloc bun de educație?

La această întrebare se poate răspunde cu „da” sau „nu”, cum fiecare dintre noi vede poziția acestor instituțiuni față de educație.

Foarte mult se vorbește în ultimul timp de pericolul — în special al cinematografului — din punct de vedere educativ. Cât privește teatrul, poate mai mult din lipsa lui, este amenajat. Și în adevăr afară de București și Cluj, în celelalte orașe din țara noastră, trupele improvizate dela centru, abia ajung să apară la rampa provinciilor, și atunci cu câte-o comedie, cât mai picantă și cu scop de-a produce doar senzație, căci această împrejurare aduce bani.

De propagarea unei culturi superioare prin piese serioase, în vederea unei educațiuni social-morale, nu putem vorbi. Poate s'a renunțat la acest fapt din motive cari constrâng trupele, fiindcă, publicului îi plac mai mult distracțiile, și deci trupa respectivă care s'ar prezenta în repertoriu cu o piesă bună și serioasă, ar reschira să o predea în fața unei săli goale.

Chiar și în orașul nostru s'a întâmplat acest lucru, când trupa teatrului național s'a prezentat cu piesa d. L. Blaga: „Avram Iancu”. În seara aceea am văzut sala aproape goală. Pe când a doua seară, când a jucat o piesă Teatrul Vesel din București, Aradul a fost prezent, sala fiind tixită. Iată deci, cum fenomenul sociologic, servit de senzație, poate constrânge și fluctua o instituție creată cu un scop înalt, să se schimbe în așa fel, încât să activeze contrar scopului pentru care a fost instituită.

Spun acest lucru, deoarece văd, că de un an de zile și Teatrul nostru Național, a început să aibă în repertoriul sau numai comedii. Așa că sunt îndreptățit să trag această concluzie.

Și în urma acestei concluzii, vine motivarea ordinului Ministrului Instrucțiunii prin care elevii tuturor școlilor din România sunt opriți dela spectacole, în care se vede numai pericolul, pentru că sunt de așa natură. Lucrul ar trebui îndreptat. Dar costă bani și se pare, n'are cine-l îndrepta, că, cei mai mulți se gândesc numai la generația, care nu mai poate câștiga dar nici pierde din aceste manifestări bolnave ale spiritului din secolul nostru.

Da, noi nu avem spectacole pentru copii și tineret. Prin acest fapt pierdem mult. Pierdem jumătate din formarea sufletului generațiilor cari mâine vor trebui să consolideze integritatea vieții națiunii române. Ne-am îngrijit să lărgim sfera vieții noastre de Stat dar, să ne nizuim să-i întărim și să-i mărim și conținutul, prin inobilarea sufletelor.

Nu găsesc mijloc mai potrivit de a completa educația, alături de învățământ și celelalte, ca teatrul și cinematograful. Acestea formează prin înrăurirea lor, atât fondul sufletesc al persoanei prin conținutul piesei, cât și calitatea, prin sentimentele și formulele în care se toarnă esteticul și moralul ce reese din contribuția unui ansamblu, care ți se prezintă în față. Acest fapt a condus țările din apusul Europei, să nu pregete o clipă și să acorde o importanță mare în educație, celor două instituții de mai sus.

La noi, nu pot fi asimilate aceste instituții ca mijloace educative, fiindcă nu avem piese și filme adecvate spiritului în care trebuie să se desvolte copiii și tineretul nostru. Mentalitatea noastră ne ține în egoismul nostru de setoși după aventură și senzational. Că prin acest fapt distrugem pe cei mai mici decât noi, dacă îi ducem la aceste spectacole, puțin ne pasă; remediul fiind oprirea lor de-a vedea, ceea ce ne place nouă. Or, pericolul teatrului și cinematografului, l-am putea înlătura, dacă am avea matinee pentru copii și tineret, cu piese și filme bine alese și adaptate psihologiei infantile și adulte. Așa se poate institui ca unul dintre cele mai perfecte și mai puternice mijloace de educație, teatrul și cinematograful.

Se crede că cei mici fug după filme și piese nepermise. Am căutat să mă conving de acest fapt. Am constatat, că tineretul și copiii, numai în lipsa spectacolelor potrivite lor, caută să vadă altele. Chiar am auzit exprimându-se cu desgust de unele lucruri văzute în filme și piese cari nu erau pentru ei. Iată o statistică paralelă între adulți deoparte și tineret-copii de altă parte în ce privește teatrul și cinematograful.

Procentul l-am socotit în urma unor anchete și statistici personale și poate fi verificat.

În mediu: 84% dintre spectatorii mari, atât la teatru cât și la cinematograf se duc pentru senzațional (înțelegându-se prin aceasta și sentimentul erotic, care alimentează senzaționalul); 6% se duc indiferenți; 5% aleg seriosul; 3% să critice și abea 2% se găsesc cari sunt conștienți la spectacole, adică adaugă la dinamismul lor personal din creațiile ce văd. Iată de ce pentru oameni aceste spectacole sunt distracțiuni și nu altceva. De câteori nu ne auzim unul pe altul, vai dragă ce bine m'am distrat sau amuzat la cutare film său cutare piesă sau că eu citesc pentru distracție sau mă duc la teatru și cinematograf ca să treacă timpul, etc.

Altfel se manifestă tineretul și copiii în privința aceasta:

În mediu: 86% dintre copii și tineret se duc la spectacole din aviditate de cultură și de a ști mai mult, (ei zic că le place) între aceștia făcând parte și curioșii etc. 24%. Apoi 7% se duc pentru a prinde mișcări, spre a se servi de ele în diferite caragiozități și în poreclirea colegilor lor, sau pentru a face diferite isprăvi rele. Mai avem pe urmă 2% cari nu știu motiva de ce se duc și 5% cari se duc din deprindere, numai să nu zică că nu merg și ei undeva, sau pur și simplu pentru ca să însoțească pe ceilalți colegi ai lor.

Deci, vedem, că pentru copii și tineret teatrul și cinematograful prezintă un viu interes. Atunci de ce să-i lipsim de spectacole?

Pe urmă cinematograful ajută foarte mult instrucția. O lecție de geografie sau de istorie antică, geologie etc. rămâne doar un simplu fapt divers memorizat de copil, dacă e învățată din carte, însă mult mai viu și mai ușor se infiltrează în psihicul elevilor, dacă muntele sau regiunea, portul poporului cu obiceiurile lui și cu pământul pe care trăește, e redat în imagini pe ecran, cari rămân lecții pe veci neșterse din sufletul celui ce le vede.

Tot astfel cu etica. Ce educație morală mai bună sau prin ce poți convinge pe elev mai ușor asupra luptei, între bine și rău, decât printr'o piesă sau un film în care un om imoral cade înfrânt de grozăvia faptelor lui oribile, și este constrâns la sacrificiu în întreaga lui viață, pentru a-și spăla sufletul încărcat de păcate? Iar în comparație cu acesta, binele și frumosul învinge, fapt care înviorează și umple de creație sufletul spectatorilor.

În continuu oprind copiii dela spectacole îi facem să speculeze momentul oportun și pe furiș să se strecoare în localuri la reprezentații sau filme nepermise, forțându-i astfel să devină hoți și înrâurind prin această atitudine asupra laturei lor psihice, dezechilibrându-le înțelegerea morală, prin însuși exercițiul.

Pe când ducându-i la reprezentații pentru ei, cu piese și filme de-ale lor, îndrăgesc așa de mult lucrurile lor încât nu le mai place să meargă la spectacole care sunt pentru adulți. Mai ales atunci când sunt și comentate acasă sub conducerea părinților sau în clasă sub direcția învățătorilor sau profesorilor.

Mai am un cuvânt pentru educatori — mame, învățători sau profesori — anume: Familia noastră ni se pare că a ajuns un hotel sau așa ceva. Copilul — că nu pot zice copiii — se întâlnește cu tătucu și mămica numai la zile mari. Tineretul nostru rătăcește din familia hotel, între școala automată, în care se fierb creerii elevilor în noțiuni abstracte, definiții și formule seci, pentru care copilul ia numai nota 2 și 3, și strada plină de moravuri rele și indigeste. Acesta e pericolul cel mai mare care duce la dezechilibrul inimilor tinere.

Lipsiți de dragoste de mamă și tată, de înțelegerea profesorilor și îndrumarea morală, copiii și tineretul generației viitoare va forma o societate mașină, căreia îi va lipsi întreg spiritul de productivitate și de creație, și care se va toci înainte de vreme. Pentru că atât tânărul cât și copilul, au nevoie de recreație sufletească și de-ași manifesta spontaneitatea, în potențialul lor psihic, cât de mic fiindcă există germenul creației și al unui spirit care simte nevoia de perfecționare. Iată încă o latură pe care o dublează spectacolele bune. La Paris s'a deschis astă primăvară un teatru pentru tineret, alături de cel pentru copii. Oare când vom avea și noi cel puțin matinee și filme pentru copiii și tineretul nostru?

Ion Blăgăilă

In atenția învățătorilor! Se aduce la cunoștință tuturor învățătorilor că revizorul școlar va restitui odată cu achitarea salariului pe luna Octombrie toate reținerile ce s'au făcut în folosul căminului din Predeal, în conformitate cu ordinul telefonic al Dlui Ministru Dr. C. Angelescu, urmând ca învățătorii cari doresc să trimită personal obolul său pentru scopul susamintit.

Carnetul Școlar de identitate și informațiuni, redactat de „Cercul de studii din Arad” se află de vânzare la toate librăriile românești din acest oraș. Se recomandă acest carnet, deoarece cuprinde tot ce menționează legea și regulamentul școlar, iar în vederea ținerii lui curat și în bună regulă s'a întocmit numai pe un an școlar. Prețul Lei 5, cu rabatul cuvenit.

PEDAGOGIE

Greutăți în educația școlară

Poate niciodată nu s'a dat atâta importanță educației ca și în timpurile cari au urmat războiului mondial. Consecințele acestuia ca și schimbările produse și prefacerile sociale, cari i-au urmat, au evidențiat necesitatea și importanța educației.

Și, fiindcă școala este singura instituție chemată să facă educația tineretului în mod conștient și temeinic, iar învățătorul este sufletul aceleia, el are răspunderea pentru rezultatele educative obținute în școală.

Munca lui este grea, deși nu mulți sunt aceia, cari și-ar putea imagina greutățile cu cari trebuie să lupte învățătorul, pentru ca să izbândească în activitatea educativă depusă cu hărnicia unei albine, pentru binele neamului și progresul țării.

În următoarele, voi încerca să prezint un caz dintre cele multe cari mi-au obvenit în cursul activității dascălești. Din acest caz încerc să desprind câteva din greutățile cu cari luptă educatorul, căutând să îndrepte ce au stricat alții și să redea societății individualități folositoare.

Iată-!l

Școlarul R., copil de oameni lipsiți. Părinții trăiau despărțiți. El locuia cu mamă-sa, un frățior mai mic și două sorioare. Ocupau o singură cameră, pe care o folosiau și ca bucătărie și ca dormitor.

Copilul dormia în acelaș pat cu fratele și surorile lui.

Întârzia mereu dela școală, venia nespălat, cu părul vâlvoiu și plin cu pene, murdar pe mâini și urechi. Ungھیile mari și pline de murdărie. Cămașuța udă și rău mirositoare. Hainele zdreoțoase și murdare abia i se mai țineau pe corpul rachitic. Desculț, nespălat pe picioare și prăfos. Capul plin cu bube. Era nenutrit, palid.

Acasă, mamă-sa n'avusese nici timp și nici plăcere să se ocupe de copil, cum nu se ocupase nici de ceilalți. Astfel el crește lăsat de capul lui, pe stradă, în mizerie, lipsit de iubirea părintească. La toate acestea se mai adăogă și un tratament brutal de care avea parte. Cu sau fără vină, probabil din cauza grijilor rezultate din starea materială mizerabilă în care se gă-siau, mamă-sa îl stâlcea în bătăi.

Toate aceste le-am descoperit printr'o anchetă făcută și la fața locului,

după cum am mai procedat și în alte cazuri, mânat de dorința și datoria de a-mi cunoaște școlarii.

Așadar aveam de a face cu un copil care, în familie, dacă se mai poate da această numire unei organizații care nici pe departe nu întrunește condițiile cerute acestei celule sociale, a primit educație cât se poate de greșită.

Noi, cei cari facem educația generațiilor, ne dăm perfect de bine seama ce însemnează pentru o ființă *creșterea fără iubirea părintească*. Înțelegem și cauzele cari contribuie la împietrirea inimii și nepăsarea cu care își tratează unii din oamenii săraci copiii lor.

Cunoaștem cauzele și știm efectele acestora, întocmai cum medicul cunoaște boala din simptomele cari i s'au comunicat.

Copiii, ca și R., n'au avut și n'au parte de nicio bucurie obicinuită copiilor mai înstăriți. Nu și-au avut jucăriile, n'au avut hrana, le-au lipsit hainele și câte și mai câte alte nimicuri cari procură bucurii copiilor.

În neputința de a avea parte de asemenea mici bucurii și cu deosebire pe lângă un tratament ca și cel amintit, mai apoi recunoscând că mizeria îi zugrumă și le ia posibilitatea de a se simți fericiți, asemenea copii sunt expuși descurajării morale.

Dacă mai adăogăm, că în curiozitatea lor, în dornicia de a ști, ei observă că alți copii, ai căror părinți se găsesc în stare materială mai bună, au parte de diferite plăceri, ori bucurii, înțelegem că în copiii mizeriei se deșteaptă *invidia și pizma*, iar acestea îi *indeamnă la păcat*.

Asemenea element era și R., când a venit la școală. Aci era somnoros, neatent, fricos și nesociabil. Era neîncrezător, ba, chiar bănuitor. Dar cu toată firea lui, mi-a succes după câțva timp să-l îndrept.

Mai întâiu am căutat să-l alimentez mai bine. Aci am apelat la câțiva camarazi mai miloși ai lui și ai altora, de situația lui. Le-am vorbit în parte fiecăruia. Ei m'au înțeles și-i procurau zilnic câte un corn, ori îi aduceau pâine, măr. etc.

În acelaș timp am încercat să-l obicinuesc să-și țină corpul curat. Aceasta a mers foarte greu, nu pentru că lui nu i ar fi făcut plăcere să se spele ci, fiindcă acasă se bucurau dacă nu întrebuința apă, de oarece apa trebuia plătită. Totuși, mi-a succes să-l îndemn să se spele la școală și o făcea foarte bucuros.

I-am procurat apoi albituri și haine. Aceasta cu ajutorul unor mame de inimă, la cari am apelat. Bucuria ce a manifestat-o, văzându-se cu haine noi și mai ales cu palton, ce nu mai avusese până atunci, va rămâne ne-

ștearsă din sufletul celor ce l-au văzut. Cel puțin doamnele cari au făcut cumpărăturile aveau ochii înlăcrămați, văzând scena petrecută.

Astfel, încetul cu încetul, prin bucuriile de cari a avut parte, R., a început să înțeleagă că școala iubeste deopotrivă pe toți copiii cari o cercează și-i tratează cu aceeași bunăvoință. A început să aibă încredere în mine și să mă asculte.

Încrederea și ascultarea mi-au ușurat apoi acțiunea de a-l îndrepta. A început să vină regulat la școală și se îndemna și la învățătură. Ba, când nu putea să-și repete lecția acasă, venia și mi-o mărturisia plângând.

A fost greu drumul ce l-am urmat până l-am îndreptat cât de cât sub raport psihic. În privința fizică a rămas tot debil și anemic, pentru că societatea noastră încă nu este astfel organizată, încât să poată veni în ajutorul unor asemenea elemente.

Cât bine nu s'ar putea face, dacă de ex. am putea susține pe lângă școlile primare din oraș un internat, în care să fie întreținuți cinstiți acești copii ai mizeriei.

Suma care s'ar cheltui cu întreținerea acestor nefericiți ai sortii s'ar recompensa prin reducerea cheltuielilor împreunate cu urmărirea și ținerea în institutul de corecție a infractorilor minori, precum și prin reducerea numărului criminalilor adulți.

Am descris acest (nu unic) caz al unui copil lipsit de îngrijire. Știu că în deosebi școlile noastre dela periferie au un contingent destul de însemnat din asemenea copii.

Așa prezentat cazul, ca să arat ce greutate trebuie să învingă educatorul până reușește să asigure un cât de neînsemnat progres general uman.

Tratați cu indiferență, considerați ca viitoare elemente indizerabile în societate, asemenea copii vor deveni pericol pentru societate, deși pot fi ușor îndreptați cu puțină bunăvoință și dragoste creștinească, iar îndatorirea de a-i trata astfel și revine societății de azi.

Eugen Spinanțiu

La clasa II,
puteți utiliza
cu folos

Caetul de geografie

al jud. Arad, întocmit de d. *Stroe Postelnicu* și *Ion Blăgăilă*. Geografii pentru jud. Arad nu mai sunt! Cele vechi sunt epuizate.

Pe marginea programei analitice

Factorul cel mai puternic pentru a propaga lumina în toate păturile sociale, este învățământul public, obligator și gratuit din școala primară. În școala primară, sub conducerea învățătorilor, se formează toate puterile de muncă, prin care un popor devine capabil de a-se înălța și a-și îndeplini cu demnitate rolul său în dezvoltarea istorică-culturală a omenirii. Însă școala numai așa va putea să rezolve problema sa, dacă în tot timpul va căuta să stea la nivelul cultural al epocii, în care există și lucrează. Drept aceea, principiul de viață al școlii are să fie: progresul neconținut, în toate direcțiunile activității sale, spre perfecțiunea reclamată de spiritul timpului. În fața marilor progrese, pe cari le-a făcut în timpul din urmă școala, precum și știința pedagogică — didactică peste tot, dela noi învățătorii încă se cere din zi în zi, tot mai largă și intensivă activitate atât în școală, cât și afară de școală. În mersul de dezvoltare al culturii, care înaintează cu pași repezi, numai așa vom putea să ținem și noi pas cu celelalte neamuri, cari merg în fruntea civilizațiunii, dacă și noi învățătorii vom fi pe deplin conștienți de sublima noastră chemare și ne vom nizuia a o împlini cu pricepere, stăruință și însuflețire. Numai prin lucrarea conștiințioasă a unor învățători luminați și zeloși vom putea să ieșim la iveală și să validăm aptitudinile alese ale poporului nostru, aptitudini dăruite de natură; prin cari el se va putea ridica la un grad mai înalt de cultură și de demnitate, și își va asigura un viitor frumos în mijlocul altor popoare culte.

Sunt cunoscute greutățile uriașe cu care a avut de luptat generația trecută, pentru a întemeia școala și cultura românească. Totul trebuia creat din nimic: și învățători și localuri de carte și material didactic. O stavilă însă mai puternică decât toate, ce se ridica înaintea năzuințelor lui Veniamin și Asachi, lui Lazăr și Poenaru și tuturor apostolilor cari intraseră în luptă, ca să imprăștiie întunecimea în care zăcea națiunea noastră, era credința păturii cărmuitoare: Că școala schimbă caracterul docil al supușilor, că e un pericol de guvernare și că deci straturile de jos trebuie să rămână veșnic smerite și ignorate.

Acest prejudiciu ridicol și nenorocit, această teorie, că școala este calamitate și că ignoranța înlesnește guvernarea, a rămas însă ca o tristă curiositate a vremurilor ce s'au dus.

La noi școala primară a făcut un imens pas spre progres dela unire încoace și e pe cale să satisfacă nevoile reale ale neamului. Învățătorii în curent mai peste tot cu mișcarea pedagogică modernă, călăuziți de o programă din care s'a alungat mult material indigest și nefolositor, deșteaptă în localurile igienice interesul de muncă al elevilor și-i fortifică pentru lupta vieții prin lecțiuni pline de viață și de folos.

Aceasta școală cum se înfățișează astăzi, nu este o improvizare, ci o operă lungă și adânc meditată. Și fiindcă aci modestia ar suna a gol, la înfăptuirea ei avem și noi învățătorii partea noastră de merit. Progresele frumoase din școală și afară de școală, congresele noastre, cărțile și revistele noastre au produs curente sănătoase, de care marii și patrioții noștri legislatori au ținut seama.

La acest progres au contribuit însă toți învățătorii — nu numai unii. Unii însă printr'o activitate, alții prin alta. Fiecare prin modestele sale puteri sau calități, eventual prin talentul, darul, cu care este inzestrat de Dumnezeu. Știm, că unul are vocațiune pentru oratorie, altul pentru a face poezii, altul pentru muzică, desen, etc. Nu putem aduce acuze deci aceluia, care nu se ocupă cu una dintre aceste ramuri, că s'ar putea socoti eventual de analfabet .. Valoarea unui învățător să nu se judece după vorbele de paradă, rostite în anumite ocaziuni, nici după diferitele ambiții de mărire de care poate fi achitat, ci după dragostea de muncă desfășurată în clasa sa după dorul de a face din elevii săi viitori cetățeni luminați din toate punctele de vedere. Deci nu vanitate și ambiții deșarte, ci muncă facită și intensă; iată ce se cere unui bun dascăl.

Adevărul se falsifică, când se acuză școala de relele ce bântue ținerimea. Răspunzătoare de aceste rele sunt mai mult influențele nepriincioase, cari stau în drumul progresului și strecoară otravă în sufletele copiilor noștri prin mii de chipuri. Intre altele, familia și-a cam uitat codul datoriilor, iar societatea prezintă în multe părți adevărate focare de miasme omoritoare de suflete.

Starea aceasta de lucruri trebuie să dea de gândit tuturor, căci interesele mari ale viitorului sunt legate de chipul cum se face educația masselor.

De fapt, spiritul nou al pedagogiei, cu noile recerințe cari s'au multiplicat în ultimul timp în ce privește educația, au influențat foarte mult asupra mijloacelor prin cari se efectuează educația viitorilor cetățeni ai țării noastre.

Pentru îndrumarea acestia către o perfecțiune oarecare se caută multe căi.

Cea dinfăi grijă ce se cere dela noi este, ca să căutăm tot mereu, cum să introducem în școală cele mai perfecte norme de educație, să selecționăm materialul în conformitate cu spiritul de dezvoltare a timpului. Ținta noastră să fie, să ne apropiem de o programă perfectă. Să căutăm mai multă educație în școalele noastre, decât instrucție. Să nu uităm, că învățătura de carte așa cum a câștigat-o copilul în școală, o poate pierde cu timpul, dar bunele moravuri, buna creștere ce și-a însușit-o copilul în frageda sa vârstă, — în care sufletul lui e primitor ca ciara ce se poate modela după plac — rămâne neschimbat. Materialul de învățământ să fie în proporție cu timpul ce ne este dat a-l petrece în școală. Ingrădind programe cu prea mult material, vom trece prea superficial peste el și copilul cu puțin folos se va alege. O lecție rămâne cu atât mai bine înfipărită în mințea copilului, cu cât este predată mai amănunțit. Să nu uităm apoi, că repetiția desvoaltă mult rădăcina științelor. Și paremi-se că de acestea nu s'au ținut seamă în programa nouă. S'a căutat să se încarce cu material cât mai mult.

Nu s'a ținut seamă de școlile nedivizate. Da, nu este prea mult material pentru școlile complect divizate, cu copii, cari cunosc limba română. Ce face însă un învățător, care are sub conducerea sa toate clasele cu copii cari nu posedă limba română? Acestuia îi este imposibil să prelucre tot materialul prevăzut în programă. Și de ce să-l reducă materialul fiecare învățător după placul său? De ce să nu i se prevadă ce și cât are de prelucrat din materialul de învățământ?

Iată dar cum s'a trecut cu vederea și în noua programă peste materialul pentru școlile nedivizate și mai cu seamă la clasele superioare a școalelor rurale, unde toate trei clasele sunt concentrate la un singur învățător, care 4—5 luni din anul școlar, are orar de vară cu 12 ore săptămânale.

Ne trebuie deci o programă aparte pentru școlile nedivizate cu un material mai redus.

Știm apoi, că nu putem prelucra acelaș material cu copiii cari nu cunosc limba română, ca și cu cei cari o cunosc. Și atunci citim în programa nouă, la instrucțiile pentru exercițiile de compunere pentru clasele superioare, următoarele observări: „Elevii claselor superioare au destule mijloace; idei, cunoștințe, vocabular, expresii, etc.; ei și-au format îndeajuns judecata pentru a fi în stare să-și co-

ordoneze gândirile și să le dea o înlănțuire logică..." Aceasta o putem spune despre copii, cari cunosc limba îndeajuns și cari au avut fericirea de a-și primi instrucția la o școală complet divizată.

Cum vom prelucra materialul prevăzut în noua programă cu copiii subnormali? Ne ocupăm de un timp încoace cu teoria individualizării, respective cu principiul individualist. Dar ar fi timpul să trecem dela vorbe la fapte. Avem în fiecare școală trei categorii de copii: normali, supranormali și subnormali. Pentru aceste trei categorii se cere aplicarea principiului individualist. Știm că aplicarea acestui principiu înlimpină greutăți. Dar experiența ne îndeamnă, ca să aplicăm acest principiu cel puțin la școlile urbane, într'o măsură cât de mică. Avem în fiecare școală atâți subnormali, încât adunându-i dela toate școlile dintr'un oraș, s'ar putea crea o școală aparte cu astfel de copii — precum s'a mai cerut chiar la noi în Arad. În dată le-am deschide calea celor normali pentru o instrucție mai înaintată. Vedem că acești copii subnormali nu pot fi educați în școală cu celelalte două categorii de copii. Prea multă vreme trebuie ținuți locului normalii, ca să scoatem ceva și din subnormali. Normalii se plictisesc și adesea rād și își bat joc de subnormali. Aceștia, în astfel de situații se descurajează și mai mult. Unde mai punem că nici învățătorul, oricât de tare ar fi, dar nu poate avea răbdarea de ase ocupa numai de subnormali, când vede și simte că normalii cer să treacă mai departe cu instrucția.

Aș neajuns din cauza acestor subnormali: e Art. 98 din lege care îi promovează tot la doi ani și pe ei, pentru clasa următoare. Avem deci întotdeauna astfel de copii în fiecare clasă și cu cât trec în clase mai înalte, cu atât sunt mai nepricepuți, ajungând să nu mai înțeleagă nici o explicație a învățătorului, fiindcă materialul este tot mai greu pentru ei. Dar art. 98 îi promovează, ba le face și 4—5 clase primare, fără ca ei să aibă cunoștința unui copil de clasa II. primară. Astfel cu timpul își însușesc drepturile unui copil normal, care are învățătura recerută. Dacă am avea în fiecare comună urbană — cel puțin — o școală înzestrată pentru concentrarea și instruirea subnormalilor, cei mai mulți ar dobândi cunoștințele necesare unei vieți folositoare, familiei și societății.

Programa de învățământ ar trebui deci să prevadă material de învățământ aparte și pentru astfel de categorii de școli, cel puțin pentru primele patru clase primare.

În notă generală vorbind, în programa nouă s'a menținut principiul din vechea programă.

În programa celor patru clase primare vedem că s'au făcut foarte mici modificări,

Schimbările propriu zise s'au făcut în cursul complementar, care s'a revizuit și modificat în întregime.

Aici, însă s'a trecut prea superficial peste unele materii de învățământ de cari copiii ar avea un mare folos în viața practică.

Asfel, am început să introducem în școală, cooperativele școlare. Se vorbește tot mereu despre naționalizarea comerțului și industriei noastre. Dece, dar, nu i s'a dat voie și copilului dela sate să învețe noțiunile generale recerute pentru aceste lucruri? Dece nu i s'a dat o mai mare importanță studiului contabilității? Din cursul complementar cu caracter agricol și industrial s'a scos aproape în întregime. S'a lăsat acest obiect de învățământ numai la școlile cu caracter comercial. Câte școli de acestea avem noi? În Arad, atât în oraș, cât și în județ, dacă nu mă înșel, numai școala confesională izraelită din orașul Arad are caracter comercial. Prin urmare numai aceasta școală are în programa sa de învățământ studiul contabilității, iar celelalte școli, cu copii români, nu au. Întreb: celorlalte școli supraprimare nu le-ar fi de folos această ramură de învățământ, chiar și școlilor rurale? De ce să nu aibă și țăranul nostru dela sate noțiuni generale de contabilitate? Dece să posede această cunoștință numai absolvenții școlii izraelite, de exemplu? De ce nu și țăranul nostru, căruia voim să-i introducem cooperative, bănci populare, și să-l introducem în comerțul țării noastre?

Iată dar necesitatea studiului contabilității în clasele supraprimare, pentru viața practică,

Dorința generală, la modificarea programei a fost să se simplifice în clasele superioare materialul pentru instrucția teoretică, pentru a se putea pune mai mult preț pe deprinderile practice.

Multă simplificare însă nu putem vedea, dar nici aplicarea deprinderilor practice nu o putem face la orașe, lipsindu-ne recvizitele și atelierul. În general nu suntem prevăzuți cu material și local pentru această directivă. Ce facem până atunci cu șapte oare săptămânale de lucru manual? Dacă cineva crede că în aceste oare de lucru manual se înțelege și desemnul, se înșală, căci programa prescrie ore de desemn, aparte de lucru manual, dar nu pentru toate școlile. Nu i s'a dat însă multă importanță desemnului. S'a trecut peste acest studiu, prea superficial.

Deci, iată un alt obiect de învățământ, atât de important, care ar

ajuta mult la indeletnicirea practică pentru viață. Este desemnul, care trebuie predat paralel, în legătură strânsă cu lucrul manual. Dacă săteanul sau muncitorul trebuie să știe să-și facă singur uneltele sale mai simple, el trebuie, înainte de a le face, să le cunoască icoana lor, printr'un desemn făcut de el. Deci, ne trebuie desemn chiar și în clasele superioare cu caracter agricol și cu atât mai mult în școlile cu caracter industrial.

Programa noastră nici nu prevede desemn la clasele superioare cu caracter agricol, iar la acele cu caracter industrial prevede abia o oră săptămânal.

Sunt de părere, ca suma orelor de lucru manual cu cele de desemn împreună să se împartă în părți egale pentru aceste două studii.

O problemă, care trebuie să ne ocupe mai mult — cred eu — este orarul ce-l prevede această programă.

Știm că noua lege a învățământului primar din 1934, completează orele de muncă efectivă, dela 24 respective 28 (în cl. III—IV), la 30 ore săptămânale pentru fiecare învățător.

Programa nouă, prevede în orar tot numai atâtea ore, ca mai înainte, adică: cl. I—II: 24; III—IV: 28; iar cl. V—VI—VII băieți 24, fete 25. Cum ne vom completa orele de muncă efectivă la 30, cum ne prescrie legea?

Cum își va completa aceste ore, învățătorul rural dela cursul superior, care în orarul de vară are 12 ore săptămânale, din care oră este a preotului pentru religie?

Dar învățătoarea dela clasele superioare de fete, care are ajutor și o maistră? Aceasta din urmă are 5 oare la gospodărie, 4 ore la lucru de mână, preotul 2 ore la religie. Așa că din 25 ore săptămânale, învățătoarei respective îi mai rămân 14 ore de muncă efectivă. Cu ce și le va completa ca să aibă cele 30 ore muncă efectivă în conformitate cu legea?

Bine, noi să ne socotim de muncă efectivă și timpul cât *ar trebui* să asistăm și la orele maistrului sau maistrei — pânăce își îndeplinește munca sa în orele ce le are, — dar legea ni le socotește? Sau cu aceste ore ne este completă munca efectivă pretinsă de lege? Dar învățătorul rural cu 12 ore săptămânale în orarul de vară, ce va face în restul timpului?

Să fii însă bine înțeles: stau departe de a face o eventuală propunere în sensul acesta. Vreau numai să se clarifice orarul cu munca efectivă prescrisă în lege, cu aceea ce se prevede în orarul din programă.

Vedem apoi, că în orarul din programa analitică abea avem la obiectele principale — înțeleg la clasele superioare — 8—9 ore săptămânale. Se poate prelucra materialul prescris numai în aceste ore? Cum vom putea prelucra materialul prevăzut în programă, de ex. la istorie, cu o singură oră săptămânală?

Trebue deci, schimbat ori materialul în proporție cu orele diferitelor obiecte din programă, ori numărul orelor din orar să se înfocmească în proporție cu materialul prescris la diferitele obiecte.

Să trec acum la școlile nedivizate. Ne trebue un plan de lucru unitar.

În programă nu aflăm decât un singur model de orar, acela pentru învățătorii cu o singură clasă. Dar învățătorii dela școlile nedivizate, câte ore vor lua la singuraticile obiecte?

Diferitelor materii din noua programă li se vor putea aduce obiecțiuni și critici mai temeinice, numai după o aplicare a ei, de cel puțin un an

Numai așa ne vom putea apropia către o programă mai perfectă, dacă orice modificare se va lăsa la bunul simți pedagogic și național al învățătorilor și organelor de control, cari an de an vor da noi directive de urmat în aplicarea ei, vor desbata orice problemă nouă prin cercuri culturale, asociații și expériențe demonstrative pe regiuni, pentru completarea programei în spiritul realităților social-naționale și individuale.

În vederea aceasta este tocmai bine venit ordinul recent din partea autorităților noastre școlare, dându-ne ca temă de lucru pentru conferințele cercurilor culturale: „Interpretarea noiei programe analitice la diferitele materii de învățământ.”

Pentru a putea însă cunoaște cât mai temeinic noua programă de învățământ, am aflat de bine să însemnez aeeste observațiuni pe marginea ei, rămânând ca apoi să facem interpretările rând pe rând, la diferitele obiecte de învățământ din cuprinsul ei.

Aceste ar fi modestele mele păreri personale, asupra programei noiei de învățământ, față cu spicuirile făcute și posibilitățile de cercetare ce-mi oferă modesta mea experiență din cariera mea dascălească de până acum.

Am îndrăznit a aduce aceste observații, motivat de acordarea măgulitoarelor satisfacții, cât și de chemarea și jertfa ce azi ni se cere mai mult ca'n alte vremuri.

În senzul acesta cred eu a aduce o înviorare școliei primare, spre a face din ea temelie de granit a culturii și civilizației neamului românesc.

OBSERVAȚIUNI ȘI EXPERIM. PEDOLOGICE

Teste pentru memorie.

Pentru funcțiunea memoriei sunt o mulțime de teste. Astfel avem teste pentru memoria auditivă și vizuală, apoi pentru memoria cifrelor, cuvintelor, propozițiilor, silabelor fără sens, pentru formele geometrice, imagini etc.

De data aceasta, noi redăm testul de memorie auditivă a cuvintelor, după d. G. C. Bontilă (vezi Tehnica testelor, care constă din 30 cuvinte și este un test etalonat pe 6331 subiecte din întreaga țară.

Cuvintele sunt alese din vocabularul uzual ceea ce este o mare calitate a testului și sunt astfel aranjate, încât nu au nici o legătură.

Înainte de-a preda testul se fac pregătirile necesare.

Copiii, trebuie să aibă o coală de hârtie curată, pe care au să scrie cuvintele. Pe o parte a hârtiei vor scrie numele și etatea.

Cei cari nu pot să scrie, vor putea spune învățătorului să scrie cuvintele pe care le-au reținut.

Iată instrucțiunile:

„Atențiune! Vom face împreună un joc prin care vrem să vedem care dintre voi ține minte mai multe cuvinte. Pentru aceea am să vă citesc mai multe cuvinte (nu se spune câte.) În timpul când eu le spun voi să fiți atenți (cu băgare de seamă) și să încercați să vă întipăriți bine în minte cât mai multe din cuvintele auzite. După ce voi termina, voi lăsa să treacă câteva secunde, în care timp nimeni nu scrie nimic, apoi vă voi da comanda să începeți: Veți scrie apoi cât mai multe cuvinte, iar atunci când credeți că nu vă mai puteți reaminti nici un cuvânt veți ridica creionul în sus și veți sta liniștiți în bancă. Cuvintele le veți scrie așa cum vă vin în minte, indiferent de ordinea în care au fost spuse. Acum ascultați!”

Examinatorul citește la fiecare 2 secunde cu aceeași intonație și cu voce cât mai clară, următoarele cuvinte:

1. Carton	8. tavă
2. Vagon	9. vânzător
3. șervet	10. pian
4. clopoțel	11. baston
5. coș	12. floare
6. bătrân	13. castron
7. albină	14. plop

15. cărbune	23. Șoarece
16. copac	24. sugătoare
17. prăjitură	25. supă
18. călămară	26. lucru
19. lămâe	27. buchet
20. caiet	28. cuțit
21. manta	29. barieră
22. oțet	30. chibrit

După ce s'a pronunțat ultimul cuvânt se lasă să treacă 10 secunde, după care timp se dă comanda :

Incepeți și scrieți!

Elevii scriu până când, mai mulți decât trei sferturi dintre ei au ridicat mâna în sus, apoi se comandă să înceteze.

Timpul în general pentru această temă variază între 5 minute pentru copiii de cl. I-III și 1—3 minute pentru restul claselor.

Din punct de vedere cantitativ, cotarea se face după numărul cuvintelor bune reproduse, care sunt punctele juste, iar cifra rezultată se caută în etalon și astfel aflăm cărui centil corespunde memoria subiectului, la vârsta respectivă.

Exemplu : Dacă un elev de 12 ani a scris (reprodus) 17 cuvinte, uitându-ne în etalon vedem că are centilul 90 (memorie auditivă f. bună).

Redăm mai jos și etalonul :

Centile	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	Adulți
100	17	16	18	19	18	24	21	20	21	17	20
90	13	12	13	14	14	17	16	15	18	14	15
80	11	11	12	12	13	15	14	13	15	13	14
75	10	10	11	12	12	14	13	12	14	12	13
70	9	9	10	11	11	13	13	12	13	12	12
60	8	8	9	10	11	12	12	11	12	11	11
50	7	7	9	10	10	11	11	10	11	10	11
40	7	7	8	9	9	10	10	10	10	10	10
30	6	6	8	8	9	10	9	9	9	9	9
25	5	6	7	8	8	9	9	9	9	9	9
20	4	5	7	7	8	9	8	9	8	8	8
10	3	4	6	6	7	8	6	8	7	7	7
0	0	3	2	2	4	4	0	4	4	2	3

Cifrele din rubricile de sus: 7, 8, 9 etc. reprezintă ani (etatea).

Testul se poate aplica și la adulți.

În numărul viitor vom continua.

Ion Blăgăilă

DIVERSE

31. Octombrie, ziua economiei.*)

Din cele mai vechi timpuri economia a fost apreciată și cultivată, ea fiind considerată ca o virtute, de către cei vechi. Dacă astăzi economia este apreciată pentru o serie întreagă de considerațiuni, în vechime, datorită condițiilor economice și sociale, era apreciată doar ca valoare morală, prin influența ei asupra caracterului omului econom.

Din cele mai vechi timpuri s'a constatat, că în toate împrejurările economia exercită o puternică influență asupra omului. În primul rând, economia implică ordine. Nu poate fi cineva econom, dacă el nu este un om ordonat, chibzuit. Și invers, ordinea, chibzuința, aduc după sine, ca o consecință, economia. Omul econom, deci ordonat, este de obicei puțin doritor de transformări năpraznice și de răsturnări sociale. Deaceia, niciodată nu se vor găsi în comploturi, în revoluțiuni, oameni economi. Omul econom este în acelaș timp un bun cetățean. În opoziție cu risipitorul, el este un factor de asigurare al ordinii sociale, pentru a cărei menținere va lupta totdeauna. Căci oricât de mici și de puține ar fi bunurile sale, el va manifesta întotdeauna, datorită educației ce i-o dă spiritul de economie, un interes de conservare, de pastrare a acelor bunuri. Și acest interes de conservare îl conduce la mulțumirea cu ordinea socială și îi determină interesul de a concura pentru menținerea ei. Fiind conștienți, că are ceva de pierdut, de pe urma unor schimbări sociale violente, omul econom se teme de asemenea schimbări și nu le dorește.

Dar, în afară de aceasta, omul econom este în acelaș timp și demn. Astfel, el nu își va consuma viața în speranța unor evenimente neprevăzute, în așteptarea unei întâmplări neprevăzute, care să-i îmbunătățească soarta, ci va fi un om activ, care va lupta, creind prin muncă și găsindu-și singur izvoarele de viață.

În acelaș timp, omul econom nu riscă să devină o sarcină pentru societate, atunci când forțele lui vor diminua, când puterea lui de muncă nu-i va mai permite să câștige atât cât este necesar pentru a-și asigura o pâine. Căci, prin economie, el își va crea o rezervă de bunuri, cari îi vor asigura existența, la bătrânețe. Prin aceasta, omul econom nu va avea niciodată conștiința că trăiește din mila altora, că este o sarcină pentru

*) Conferință ținută la Școala Normală de învățământ. Trad.

societate. Și această conștiință a independenței sale, face pe om mai demn, mai bun.

Iată dar câteva efecte pe cari le are economia asupra caracterului omenesc, efecte din cari se poate lesne deduce valoarea morală a economiei.

Mijloacele de practicare a economiei, au variat și ele, și variază încă. Și nu arareori, economia este confundată cu avariția, care, departe de a fi o virtute, este un viciu tot atât de condamabil ca și risipa. Căci, în timp ce spiritul de economie tinde la stabilirea unui just echilibru în satisfacerea nevoilor prezente și viitoare, avariția conduce la suprimarea totală sau cel puțin parțială a necesităților de viață, în dauna existenței însăși a avarului. Deaceea, avariția este considerată de mulți oameni de știință, mai mult decât un simplu viciu: un fenomen patologic.

În viața economică se disting 3 categorii de cheltuieli:

1. **Cheltuieli necesare:** pentru hrană, îmbrăcăminte, locuință, etc.
2. **Cheltuieli folositoare:** cultivarea personală, cultivarea familiei și a copiilor, satisfacerea necesităților sufletești, artistice, etc.
3. **Cheltuieli nelositoare:** luxul la îmbrăcăminte, mâncarea scumpă, băuturile alcoolice, petrecerile, jocurile de cărți, etc.

Omul avar suprimă cheltuielile inutile, dar și pe cele folositoare, și reduce la minimum posibil cheltuielile necesare. Omul rațional, omul econom, reduce, mai bine zis suprimă complect cheltuielile nefolositoare, dar nu reduce nici cheltuielile necesare, nici pe cele folositoare, decât atunci când posibilitățile lui de câștig nu-i permit să le satisfacă. În nici un caz, omul econom nu angajează nici o cheltuială înainte de a fi încasat venituri, căci a te îndatora însemnează a pierde o parte din libertate, din independență.

Economia este dar, așa cum a spus-o un mare economist, arta de a-ți satisface nevoile consumând cât mai puține bogății, adică trăgând cel mai mare folos posibil din acele bogății. Pe când avariția este mania de a acumula cât mai multe bunuri, fără a le da o întrebuințare rațională. Omul avar nu-și permite să cheltuiască nici un ban pentru educația sa, sau a familiei sale, dar el acumulează banii de dragul banilor, pentru a muri lângă ei, nedîndu-și seama, că banul nu are o valoare intrinsecă, adică o valoare prin el însuși, ci numai prin întrebuințarea pe care i-o dă.

Deaceea s'a spus, că economia este o artă, iar această artă trebuie învățată, ca toate artele. Și scopul acestei conferințe este tocmai acela de

a vă învăța această artă, pe voi cei de pe băncile școlii, pentruca la rîndul vostru să învățați pe alții.

În viața economică a Națiunii, economia propriu zisă are aplicațiuni nevănuite. Aceste aplicațiuni sunt adesea determinate de nevoie, căci nevoia fiind mama înțelepciunii, este și mama economiei. Astfel, în ee privește alimentele, războiul mondial a învățat pe om să înlocuiască produsele alimentare cele mai scumpe, prin altele mai avantajoase, adecă mai ieftine, dar de aceeași valoare nutritivă. Așa au apărut, în timpul războiului, surogatele.

În ce privește îmbrăcămîntea, aceeași tendință s'a manifestat și se manifestează și astăzi. Ați auzit probabil, de încercările de a se confecționa haine din hîrtie, încercări cari se zice că au ajuns la oarecare rezultat, producîndu-se haine de hîrtie, mai ieftine și tot atît de călduroase și de durabile ca și cele obișnuite.

Pe alt teren, s'a căutat a se da o cît mai mare și mai rațională utilizare reziduurilor, adecă resturilor, de exemplu resturilor de bucătărie. În timpul războiului, în Germania, din acest fel de resturi se producea un aliment pentru vite, realizîndu-se enorme economii.

S'a încercat chiar și utilizarea forțelor naturale, ca de ex. utilizarea cît mai rațională a luminii solare. Ziua civilă, adecă ziua care regulează viața și afacerile, se adaptează rău zilei solare: căci, în timp ce ziua oficială este invariabilă, și începe, cum este la noi de ex. la ora 8 dimineața, ziua solară variază după anotimpuri: în unele anotimpuri începe la o oră mai mică, de ex. vara la ora 5, și durează mai mult, iar iarna începe la o oră mai tîrzie.

Deaceea, chiar și la noi în țară, s'a introdus sistemul de a se modifica ora oficială, adaptînd-o orei solare, în așa fel, ca să arate ora 8, cînd soarele arată în realitate ora 7, obligînd astfel pe toți cei ce au serviciu să înceapă cu o oră mai devreme și să termine cu o oră mai devreme economisîndu-se astfel lumina artificială; ne mai fiind nevoie să se aprindă lumina.

Dar, economia mai are și alt sens. Nu însemnează, cum s'a văzut mai sus, numai economie de consumare, ci și consumare amînată. Omul, în loc să-și satisfacă nevoile prezente, se gîndește la cele viitoare. „Adu-nă-ți bani albi pentru zile negre“ zice o vorbă românească.

Deaceea, prin economie omul își asigură existența în viitor. *Aceasta se numește prevedere!* Iată dar un nou aspect al economiei.

În zilele noastre, spre deosebire de vremurile vechi, economia este un factor social-economic de maximă importanță.

În vechime, economia se practică numai sub forma teaurizării, adică a strângerii capitalului și a păstrării lui în casă. Numai economiile mari, realizate de oamenii bogați, erau întrebuințate în diferite întreprinderi. Micile economii ale oamenilor puțin înstăriți, erau teaurizate, păstrate în fundul lăzii sau la ciorap. Prin aceasta, societatea era lipsită de folosul acelor economii, ba chiar era dăunată, prin dispariția unei respectabile cantități de monedă de pe piață. Ori, adevăratul scop al economiei este de a crea și utiliza economiile fiecărui cetățean pentru binele întregii societăți.

În parabola talanților, Iisus Christos însuși, în parabola talanților, sesizează și arată mernicia capitalului, a economiilor: el condamnă pe servitorul care a îngropat pe cei cinci talanți dăruiți lui de stăpânul său, și care, atunci când i s'a cerut să dea seamă ce a făcut cu talanții, i-a prezentat, spunând că i-a îngropat de frica hoților. Și a lăudat pe cellalt, care investind banii săi în acțiuni productive, a mai câștigat pe lângă ei și alții.

Forma cea mai modernă și mai ingenioasă a întrebuințării economiilor este plasamentul. În vechime, această formă de întrebuințare nu era cunoscută, neexistând caso de depuneri. Multă vreme chiar și după înființarea unor case de păstrare, economiile nu aduceau nici un venit, ba dinpotrivă, acel care depunea banii la o bancă, trebuia să plătească o sumă pentru păstrare lor. Căci, în acel timp singura funcțiune a casei de păstrare era de a păstra economiile în siguranță.

Astăzi, casele de păstrare, băncile, îndeplinesc, prin manipularea economiilor celor mai neînsemnate, o funcțiune capitală în statul modern. Din economiile cele mai neînsemnate, adunate dela mii și mii de cetățeni modești, și puse una lângă alta, se creiază capitaluri uriașe, care sunt întrebuințate de oameni cu pricepere. O mică economie a unui singur cetățean este nefolositoare pentru societate, de o parte pentru că ea este neînsemnată și din ea nu se pot realiza lucruri importante, iar de altă parte, pentru că posesorul acelei economii nu se pricepe la întrebuințarea ei rațională.

Accumulate însă în număr mare, micile economii capătă o forță înfinit mai mare, cu deosebire atunci când sunt manipulate de oameni cu pricepere.

Toate realizările mari ale civilizației moderne sunt datorite exclusiv micilor economii care au fost depuse în casele de păstrare. Imensele uzine și fabrici sunt create de aceste economii și se mișcă datorită lor. Intreg comerțul a luat un mare avânt prin utilizarea micilor economii, depuse în casele de păstrare. Nici un om nu este atât de bogat, pentru a con-

strui singur, pe a sa cheltuială, de ex. un mare transatlantic. Toate marile creații ale civilizației moderne sunt opera economiilor a mii și mii de anonimi, cari astfel contribuiesc la propășirea omenirii.

În zilele noastre deci, prin economiile sale, cetățeanul nu numai că-și asigură existența în viitor, dar prin ele, el contribuie la progresul omenirii, la îmbunătățirea condițiilor de viață ale întregii omeniri.

Se evidențiază deci rolul covârșitor al economiei și importanța mare pe care oamenii constienți i-o dau. Nu este dar suficient, ca fiecare dintre noi să ne îndeplinim datoria în funcțiunea pe care o avem în societate, ci trebuie să nizuim, ca realizând economii, fie cât de modeste, din raționala cumpănire a oricărei cheltuieli ce facem, să facem, că acele economii să folosească întregii colectivități, folosindu-ne în primul rând fiecăruia, prin consecință. Incepeți dar fără întârziere să faceți economii, oricât de modest ar fi câștigul vostru, resursele voastre materiale. Căci, „nu este mult să nu se isprăvească și puțin să nu se ajungă“ spune o vorbă bătrânească. Și oricât de puțin vei avea, nu este prea puțin pentru a nu putea pune la o parte ceva.

A. Dragoș, profesor, Șc. Norm. Arad.

Filme didactice

Aproape în toate țările civilizate și astfel și la noi, problema valorii filmului didactic a ajuns să intereseze într-o măsură destul de însemnată pe toți aceia, cari sunt preocupați de problemele pedagogice.

Această preocupare a condus și pe d. Marin Biciulescu, distinsul director al revistei „Școala și Familia de mâine“ să lupte pentru utilizarea filmului didactic în școală.

Cu toatecă simțim că azi încă e departe de a fi rezolvată problema exploatarea posibilităților filmului didactic, în deosebi la noi, totuș salutăm cu multă bucurie acțiunea d-lui Biciulescu și nutrim speranțe că de aci înainte vom avea tot mai dese ocaziuni de a asista la reprezentări de asemenea filme.

La 13 Noemvrie a avut loc rulara unor filme de incontestabilă valoare pedagogică. Au participat numeroși membri ai corpului didactic din oraș, precum și elevii școlilor primare.

1. Primul, a rulat filmul „Școala din Odenwald“, arătându-ni-se o

școală reformatoare și metodele ei de lucru. În celece urmează vom încerca să facem cunoscută această școală și cetitorilor acestei reviste.

Școala aceasta a luat ființă în Germania, aproape de orașul Heidelberg pe coasta dealului Odenwald. Se compune dintr'un șir de vile și este aranjată pentru adăpostirea alor cca 180 copii de ambele sexe, între 3—18 ani. Vilele au fost zidite la poala pădurii, având deoparte pădurea cu umbra ei deasa, iar de partea cealaltă câmpul cu florile lui înpodobite cu diferite culori.

Edificiile sunt bogat înzestrate cu rechizitele necesare, cu biblioteci și sală de muzică.

Educația copiilor se face în liber, fie pe câmp, fie în pădure. Când timpul este nefavorabil, abia atunci elevii intră sub coperiș, unde încă își pot împlini orice dorință de ordin, fizic sau psihic, sub supraveghierea profesorilor.

Între elevi și profesori nu există distanță, ori diferență de grad. Elevii se numesc între ei „camarazi”, iar profesorilor li se zice „Mitarbeiter” (colaborator). Chiar raportul dintre profesori și elevi este cel ce există între un frate mai mare și mult mai mic, ori între tată și copii.

Elevii sunt împărțiți în familii (câte 9—10 copii sub conducerea unui colaborator), astfel ei se deosebesc doar prin munca ce o execută fiecare.

Ocupațiunea elevilor începe la orele 6 dimineața, când ies în liber, îmbrăcați numai în halat de baie, pentru ca să-și facă baia de aer (iarna o fac la 11½ ore) și să execute diferite exerciții gimnastice, pe terenul de gimnastică. Aceste exerciții sunt executate deosebit de către băieți și deosebit de către fete.

După o jumătate de oră de asemenea educație, elevii se reîntorc în edificii și fac dușuri reci (camerele de baie sunt înzestrate cu dușuri calde și reci, iar elevii pot lua dușuri oricând.

O asemenea educație fizică îi face foarte rezistenți la intemperii și se spune că în zilele răcoroase chiar, sunt îmbrăcați în haine subțiri, iar paltonul de iarnă este articol de lux în această școală.

Tot în orele dinainte de amiază au și obiectele teoretice și în cursul orelor de teorie își fac și ocupațiunile, astfel, că așa numitele ocupațiuni de casă le sunt necunoscute.

Metoda specială a școlii se bazează pe sistemul de „cursuri”. Nu au clase legate de vârstă și nici programă analitică obligatorie. La cursuri, elevii se grupează după capacitate și inclinații individuale. Clasele sunt plătate în camere mai mici, în cari sunt ocupați cel mult 12 elevi deodată. Sălile acestea poartă numirea de: sala de germană, franceză (căci predau

și alte limbi), matematică, șt. naturale, etc., fiecare având bibliotecă de specialitate și laborator.

Orele de după amiază sunt rezervate lucrărilor de atelier sau de grădiniță (după cum e iarnă sau vară), sportului, gimnasticii și muzicii. Se dă deosebită importanță lucrului manual.

De aceeași atenție se bucură și excursiile și mai ales „călătoriile”. Excursiunile mai mici le fac Dumineca, iar „călătoriile” se fac de trei ori anual și durează câte 2-4 săptămâni. Călătoriile se fac în țară, ori în străinătate. Profesorii înșiși sunt trimiși în călătorii mai îndepărtate (chiar peste oceane), ca să se documenteze.

Asupra celor văzute în cursul călătoriei se fac dări de seamă, cu chiop-ticonul și dându-se lămuriri. Chiar și copiii de 7-8 ani sunt puși să facă asemenea dări de seamă unui auditoriu de cca 200 persoane, iar dâșii se execută onorabil de însărcinarea ce li se dă. De altfel copiii acestei școli se caracterizează prin marea libertate de care se bucură, prin curaj și capacitatea de a se exprima oral cu ușurință.

Educația religioasă morală se bazează pe învățăturile evangheliei creștine, trăită și simțită de profesori și elevi.

Educația socială a elevilor se face prin „comunitatea școlară” (Schulgemeinde), care trece drept cea mai înaltă autoritate în ochii lor.

Elevii mai redactează și o revistă.

Filmul acesta a fost de incontestabilă valoare pentru toți educatorii cari au avut norocul să-l vadă, deșteptând în noi idei asupra felului cum trebuie înțeleasă și făcută educația, ca să asigure roade maxime pentru progresul individului și al societății.

Asupra rostului acestei școli ar mai fi multe de spus, dar spațiul nu ne permite să ne ocupăm mai pe larg de chestiune.

Elevii cari au participat la rularea filmului încă au avut prilejul să vadă exemple de viață practică, bine organizată.

2. Primului film i-a urmat un interesant film asupra scrierii și uneltelelor de scris. S'a arătat scrierea și uneltele de scris dealungul veacurilor (în Babilonia, Egipt, Grecia veche, Evul mediu, apoi în secolul al XIX-lea). În fine s'a arătat amănunțit cum se fabrică penița Redis de către o fabrică din Berlin și se arată calitățile superioare ale acestei mărci, față cu altele întrebuințate în școli.

Este curios într'adevăr, cum obicinuim noi pe copil să execute totul corect și cu precizie. Când îl obicinuim însă să scrie cu cerneală îi punem în mână o peniță nouă (nu interesează prea mult ce marcă) îi arătăm cum să o țină, ca să poată scrie, apoi îl lăsăm să deprindă scrisul. Uitam

adeseori, că inșiși adulții își au penițele preferite. În asemenea împrejurări nu am putea pune la îndemâna elevilor peniță bună, care să nu înprindă în hârtie și să nu fie cauza oboselii degetelor și a mâinii?

3. Filmul următor ne-a dus pe coastele Norvegiei, arătându-ne fiordurile și insulele ei, apoi pescuitul morunului și pregătirea lui. Am mai văzut sate de pescari cu vieața lor obicinuită, apoi fluxul și refluxul mării și în fine copiii, făcând băi de mare și plajă.

Dacă filmul fabricării peniței a interesat pe elevi, filmul acesta geografic a avut darul să contribuie la înmulțirea și fixarea cunoștințelor câștigate de ei la ora de Geografie.

Ar fi de dorit să avem mai adeseori ocaziunea să vedem asemenea filme instructive. Credem că procurarea filmelor didactice ar putea-o face mai cu ușurință comitetul școlar comunal, iar rularea lor ar putea avea loc la cinematografele comunale.

Și până la realizarea acestui deziderat, ținem să mulțumim dlui Marin Biciulescu pentru munca ce depune și să-l rugăm să ne mai aducă și alte filme de asemenea natură, dar apoi să le prezinte nu numai școlilor dela oraș, ci și celor din centrele mai importante ale județului, ca să poată beneficia și copiii dela sate de binefacerile filmului didactic.

E. Spinanțiu.

Inființați străjeria!

In vremurile turburi ce le trăim, noul curent de educație absolut național-integrală — Străjeria — inființată din inițiativa M. S. Regelui, printr'o fericită inspirație este cât se poate de bine venită.

Pornită într'o dorință sinceră de regenerare morală și de impuls în direcția națională, acest curent va schimba mult pe viitorul cetățean de mâine al României.

Principiile sănătoase ce stau la baza acestui curent fac să tresalte inimile străjerilor cuprinși de un entuziasm sincer și durabil. Cu câtă dragoste te uiți când vezi pe micul Străjer de 7—8 ani muncindu-se cu seriozitate de om mare să aducă la îndeplinire un anumit ordin primit. Și câtă bucurie simți când vezi pe acești copii ajutându-se unul pe celălalt și făcând împreună diferite lucrări practice.

Ce mijloc splendid de dezvoltarea sentimentelor de camaraderie, și ce izvor nesecat de educație morală și națională găsești în Străjerie, prin aplicarea prescripțiilor date în acest sens. Nu mai vorbim apoi de perfecta disciplină sufletească ce li-se face copiilor străjeri. De aceea învățătorii, preoții, profesorii, etc. trebuie să îmbrățișeze cu căldură sufletească străjeria, înființând chiar, nuclee de străjerie, atât de necesare azi, când norii negrii au încins de toate părțile orizontului Europei.

Să ne gândim, copiii de azi vor fi viitorii cetățeni pe cari se vor răzima destinele neamului nostru. Și prin ei, aceste chestiuni stau azi în mâinile noastre. Cum îi vom forma noi azi, așa vor fi ei mâine.

Ne-am văzut împlinit visul milenar prin atâtea jertfe grozave; să pregătim acum acel substrat moral, tare ca granitul, de care isbindu-se orice curent sau opinie dăunătoare unității noastre naționale să se spargă în mii de bucăți, sărind în ochii celor ce promovează astfel de curente sau opinii.

Înființați Străjeria prin care vom crește, după cum spune dl. prof. Șoimescu, în bul. O. E. T. R. No. 2—3 pag. 13, „o nouă generație, care va rupe searbăda desnădejde a generației de după războiu, care după marele efort n'a știut să-și orienteze cu aceeași lumină, setea de viață și-a avântat-o tocmai spre ceiace i-o putea mai puțin satisface: luxul, viața ușoară, îndestulările materiale, domnia animalității brutale, aprig deslănțuită și cinic susținută și apolezată de o literatură ad-hoc”.

Ivașcu Ioan,
inv. dir. Alioș-Timiș.

Dr. M. Tămaș, medic dentist

medic al ambulatorului stomatologic dela spitalul
Central. Cons.: 10—12 și 3—6.

ARAD, STRADA EMINESCU No. 10.

Instincte și patimi,

*Conferința d. Nichifor Crainic, la cursurile de vară
dela Lipova.*

Deplasându-se în mijlocul învățătorilor la cursurile de vară, organizate la Lipova, d. Prof. *Nichifor Crainic* a vorbit despre *Nic. Paulescu* și filosofia acestuia. În miezul conferinței a tratat și despre instincte și patimi.

Dsă a început prin caracterizarea lui *Paulescu* ca filosof spiritualist. După ce cuprinde într'un rezumat biografia savantului român, arată concepția lui asupra „generației spontanee și a nașterii din sine a vieții”. Documentează apoi, cum *Paulescu* a fost un susținător științific al spiritualismului.

Sistemul lui de cugetare este armonia desăvârșită a funcțiilor noastre și finalitatea. Concepția lui în ce privește organele este contrară darvinismului, el spune că nu funcțiunea crează organismul ci organismul este creat în vederea unei funcțiuni.

Spre exemplu:

Mamelele femeii, deși sunt în inactivitate până la o etate oarecare, totuși nu pier, și ele există încă dela naștere și funcționează numai după ce femeia naște și ea un alt germen.

Deci, ele sunt create în vederea unei funcțiuni, și nu funcțiunea, când copilul e alăptat le creiază.

De aci existența unei inteligențe dela începutul începuturilor, care a prezidat constituirea corpurilor, create în vederea unei perpetuări a speciilor.

Iată cum dovedește *Paulescu* existența divină, ca inteligență a desăvârșirii și perpetuării vieții.

În continuare d. *Crainic* trece la descoperirile lui *N. Paulescu*, spunând că el a descoperit „pancreina”, care pe urmă un american o numi „insulină”. Vorbește apoi despre instincte și patimi.

Instinctele — spune *Dsa* — sunt legile categorice care funcționează în ființa vie (animale etc). Legi cari funcționează în vederea creșterii, perfecționării perpetuării speciilor. Sunt adevărate reflexe ale inteligenței Divine în lume. Instinctele sunt legăturile între ființe și Dumnezeu, adică o prelungire a inteligenței Divine în lume.

Între instincte pomenește: instinctul de nutriție, de reproducție etc.

Devierea instinctelor sau abaterea lor dela funcțiunile pentru care au fost create se numește *patimă*.

Libertatea a dus pe om la patimi. Alătura de libertate a mai contribuit la acest fapt și plăcerea.

Instinctul sexual a dat naștere păcatului originar. Acest instinct este normal cât timp e utilizat în scopul pentru care a fost creat.

Dacă e reluat numai pentru voluptate, apoi este rău, este o deviere, o patimă.

Acest fapt e și un rău național. Problema vitalității neamului fiind aci. Deoarece avorturile, un mare pericol, își au originea în patima sexuală. Așa că distrugerea noastră ne-o aduce acest instinct (sexual), decăzut în patimă. Exemplu avem și Franța iar în mers normal avem Germania.

Din aceste reese necesitatea naționalismului pentru poporul român. Pentru aceste motive mișcarea de dreapta a îmbrățișat cu căldură propaganda îmulțirii copiilor, o problemă pe care o pune naționalismul.

Naționalismul e un instinct social, care se bazează pe instinctul de familie și pe iubire. Devierea lui în politică, a adus patima sistemelor: comuniste socialiste etc.

În altă ordine de idei se ocupă de evrei și patimile politice. Arată apoi concepția lui Paulescu despre Societatea națiunilor și neputința ei în ce privește durabilitatea păcii, care numai prin Iisus se poate realiza sub puterea credinței creștine. Aceste sunt perspectivele gândului lui N. Paulescu.

Incheie prin evidențierea persoanelor naționaliste, spunând că d. Cuza e mai mult naționalist decât creștin, deci a deviat, însă Paulescu nu a fost mai mare naționalist de cât creștin.

Aceste două virtuți s'au împletit în sufletul lui, ca și în doctrina lui. De aceea biserica noastră trebuie să-l considere ca pe un sfânt al ei.

Viața lui, în perfectă concordanță cu doctrina lui și a bisericii noastre, ni-l aduce ca cel mai frumos model, pe care-l putem pune în fața generației noastre de azi.

Ion Blăgăilă

Croitoria Română Arad STR. COLONEL PIRICI 1

(în dosul Teatrului). Pentru învățători, profesori, preoți, notari și alți funcționari publici acordă 10% reducere și confecționează în rate lunare.

CĂRȚI REVISTE

Octavian Goga: „Precursorii“. „Morții sunt rădăcinile unui neam. Din fiecare se desprinde o fibră de viață... Credința lor risipită asupra noastră e ca o slujbă sfântă pentru curățirea văzduhurilor, astăzi când în țara mărită dar nouă miasme streine și destui strigoi ai hotarelor dărâmate își plimbă încă otrava lor. Să-i desgropăm cât mai des!“ Iată ce rostește marele scriitor naționalist, O. Goga — în paginile cărții sale „Precursorii!“ E cel mai viguros crez național al vremii de azi! Modestia cu care recomandă cartea sa, cât mai mult măreția limbii cu care descrie proeminentele figuri naționale, te face să porți ani în șir amintirea-i plăcută. E o reunire de articole — modeste închinări eroilor din trecut — scrise fugitiv, fără cercetări laborioase de bibliotecă, dar admirabile motive de reconfortare sufletească.

Incepând cu bătrânul Vulcan, redactorul „Familiei“ vreme de 40 ani, cu întemnițatul lui Coloman Tisa, care în versuri simple, dar înălțătoare evoca figura lui Iancu astfel:

„Iancule viteaz
Scoală-te fii tfeaz
Că nu-i bine 'nțară
Vin dușmanii iară“

pe rând, pana maestrului evoacă figura boerului din Mircești, apoi pe depozitarul virtuților naționale românești — de ieri — de azi și de totdeauna, pe M. Eminescu, ca în urmă să amintească de o serie de eroi cu aripele frânte: Ilarie Chendi, St. O. Iosif, sburătorul A. Vlaicu, gazetarul de lege veche Aurel Mureșanu și profesorul A. Bratu.

Nici marea regină poetă Carmen Sylva nu e uitată și nici idolul național al munților Apuseni, Avram Iancu, ori Badea Gheorghe (G. Pop. de Băsești) Pe o coardă sensibilă e descrisă figura baronului A. Șaguna precum și fiul Hordăului, G. Coșbuc.

Ei au lucrat mult la „Sfânta Unire“ vorba lui Alexandri, dar care durere, mulți „eroi ai zilei“ o batjocoresc.

Citind-o, vom învăța că în cripta de la Băsești e un capitol de istorie națională, la Tebea e îngropat credeul legionarului valah, lângă Câmpina a sfântit un luceafăr, iar la Belu e 'nmormântată poezia, arta, geniul și tot ce vrei.

„Epigoni ai țării mele, duceți-vă pe acolo ca să 'nvățați ce-i dragostea de neam!“

P. I. Tomescu.

Școala și familia de mâine. Revista lunară pentru propaga-rea noilor metode de educație și învățământ, redactată cu multă pricepere de d. Marin Biciulescu, ne aduce lunar material bogat și interesant.

În numărul de pe Octombrie c. la rubrica „Psihologia copilului” semnează d. I. Tassu un articol despre „Vacanța copiilor”. Articolul depășește teoria, fiind bazat pe observațiunile practice ale autorului. Iar cât privește viața copiilor în vacanță iață ce ne spune autorul: „Ocupații ușoare și interesante, folositoare lor și altora”... La aceste gânduri, câți nu se cugetă, dar prea puțini sunt acei ce le și aplică.

La rubrica „Anchete pedagogice” d. M. Biciulescu semnează u judicios articol „Minciuna la copii”. În articol redă un experiment sugerat de pedagogul I. Piaget în privința minciunei și a judecării, pe care-l cităm:

„Să povestim unui copil două istorioare, apoi noi să-i cerem să spună care istorioară conține cea mai gogonată minciună: una din istorioare să conțină fapte neadevărate, cealaltă, fapte mai puțin probabile, însă în orice caz să conțină o intenție rea.

Întâia istorioară: un băiat mic, pe un drum, vede un câine și tremură de frică. Alergând spre casă, spune mamei că a văzut un câine mare cât o vacă.

A doua istorioară: un copil, pe care profesorul nu-l ascultase de loc într'o zi, când ajunge acasă, îi spune mamei că a căpătat o notă mare, iar mama, mulțumită îi dă un pachet cu ciocolată.

După ce copilul a ascultat pe rând aceste două istorioare, îi cerem să spună care din ele conține cea mai gogonată și urită minciună.

După d. Piaget, pentru copilul mic, întâia istorioară intră în această categorie, din pricina grosolanului neadevăr exprimat: un câine niciodată nu poate fi mai mare decât o vacă, minciună sesizată și de mama copilului. Însă copiii mai în vârstă, cu o minte mai exercitată, judecă, tocmai contrar: cum a fost posibil ca copilul din a doua istorioară să ia notă mare, când n'a fost ascultat și cum l-a crezut mama sa?

Domnul Piaget, susține că reaua intenție conținută în a doua istorioară nu este observată de către copilul mic; această rea intenție nu conține pentru el un caracter de gravitate. Din contră ceea ce numim noi o simplă exagerare de fapte, în ochii copilului mic se prezintă de o gravitate excepțională”.

D. Biciulescu îndeamnă învățătorimea română să aplice experimentul, pentru a se verifica, dacă și copii noștri reacționează ca cei streini.

Experimentul se va aplica pe clase și vârste. Experimentul e individual la copiii cari nu știu carte. Prin acest experiment vom vedea legătura între minciună și raționament.

Rezultatul experimentului se poate comunica direct d. M. Biciulescu, Str. Bălcescu, 2 București, însă se vor nota și separa cele dela sate de cele dela orașe, pentru a se putea vedea dacă mediul urban sau rural influențează asupra calității judecării la copil.

Tot d. M. B. semnează informațiunile dela a 5-a conferință internațio-

nală de instrucție publică ținută sub auspiciul „Biroului Internațional de Educație“ în luna Iulie c. când s'au discutat 3 probleme, anume: „Problema organizării învățământului special; Organizarea rațională a învățământului rural; și Legislația referitoare la construcțiile școlare.

Iată concluziile:

1. Educația dată copiilor în școlile rurale să nu fie, în principiu, cu nimic inferioară aceleia ce se dă în școlile dela oraș, în scopul de a le permite tuturor copiilor accesul în școlile mai superioare.

2. În practică și pentru a asigura o adevărată justiție în domeniul educației, trebuie să existe efortarea din ce în ce mai mare de a remedia cât mai mult posibil condițiunile defavorabile, în care se găsește uneori școala rurală.

3. Atât în școala rurală cât și în cea urbană trebuie asigurat același nivel de instrucție; profesorii având datoria de a adapta programele condițiunilor locale și în particular, de a scoate „centrele de interes“ din mediul în care viețuiesc elevii.

4. Să se organizeze școlile rurale în ce privește vacanțele, concediile, orariile și programele, în așa chip ca să se țină seamă de condițiunile vieții locale sau regionale.

5. În programele generale ale școlii primare să existe noțiuni cât mai largi, privitoare la viața rurală.

6. Învățătorii rurali să utilizeze condițiunile favorabile didactice, particulare, ce le oferă mediul, pentru a da învățământului un caracter concret, viu, în așa fel, ca să desvolte în copii gustul pentru viața rurală.

7. Pentru elevii mai în vârstă (din cursurile complimentare, serale etc.), păstrându-se un învățământ agricol în general, nu se va neglija un învățământ științific asupra noțiunilor, cari trebuie să le posede astăzi orice cultivator pentru exercițiul inteligenți și fructuos al profesiei sale.

8. Pentru a permite școlilor rurale de a da elevilor educația la care au dreptul, să se limiteze foarte strict numărul maxim de elevi admiși în școală cu un învățător (clasă unică).

9. În consecință, este nevoie de crearea școlilor zise „centrale“, ca să se reducă în măsura posibilității, numărul școlilor cu clasă unică. Acestea să fie păstrate pentru copiii mai mici (cl I—IV), pe când clasele „centrale“ vor fi create pentru băieții și fetele mai mari (de curs complimentar). În acest caz se va organiza transportul elevilor și se vor întemeia cantinele necesare.

10. Pentru ca tinerii familiilor rurale, acei cari pot și vor, să continue câțva timp studiile lor, fără să urmeze numai un învățământ agricol, trebuiesc instituite în stabilimente de învățământ primar superior sau în cele cores-punzătoare, alături de secțiuni generale, pregătitoare de diplome, secțiuni în cari se dă o importanță particulară noțiunilor pregătitoare vieții rurale.

11. Învățătorii școlilor rurale să nu fie inferiori ca pregătire celor din școlile urbane. În acest scop, trebuiesc date ambelor categorii de educatori o formațiune de același nivel, sau în școli cu învățământ special sau separat, făcându-se un loc suficient noțiunilor rurale pentru învățători și noțiunilor menajere pentru învățătoare.

12. Se vor institui stagii de informație agricolă și menajeră pentru învățătorii și învățătoarele, cari doresc să se consacre acestui învățământ.

13. Pentru a asigura într-o oarecare măsură stabilitatea situației învățătorilor rurali, să li se acorde avantajii speciale, ca să se compenseze inconveniente și desavantajile traiului în afară de oraș.

14. Pentru ca acțiunea școlii să fie completă și ușurată, se vor organiza opere peri-școlare și post-școlare de pildă: cercuri de tineri plugari ori de fete gospodine, biblioteci, ședințe de radio rurale ori cinematograf educativ, misiuni pedagogice și culturale, învățământ prin corespondență, etc.

În restul revistei mai semnează articole bine documentate d. F. Stănică, Al. Goleanu, Tușa Sorina, I. Lupu Râșlețu etc. și în fine d. M. Biciulescu despre „Insuficiența respirației ca factor patologic”. Recomandăm cu căldură această revistă tuturor celor interesați de educație.

Ion Blăgăilă

Speranța revista asociației corpului didactic primar din orașul și județul Orhei, a apărut în număr dublu pe lunile Septembrie și Octombrie c. Este o revistă care e în al doilea an de apariție.

Numărul de față are un sumar bogat în articole diferite. În revistă remarcăm versuri bune.

Semnează articole juste: V. Zberea, A. Delanistru, Elena Ciobotaru, L. Vidrașcu, V. Trăistaru, N. Trifanciuc, N. Mocanu și o recenzie bună d. B. Vasilache.

Reținem din articolul d. P. Nicolae, câteva pasagii importante pentru educație.

Dsa într'un articol interesant se ocupă de „Educația nouă” și anume de: Copil, mediul școlar și programă. Iată câteva citate din concluzii: „Educația nouă este opusă școlii intelectualiste, care se marginește a înmagazina multe cunoștințe... ea este contra mecanizării învățământului...? Prin verbalism școala tradițională încurajează pasivitatea, pe când școala nouă pune preț pe activitatea și gândirea proprie a copilului... Educația nouă se ridică contra intervenționismului, prin care învățătorul umple spiritul copiilor cu multe cunoștințe streine de viața și experiența lor... Ea cere pregătirea de sine a școlarului... și creiază dragoste de viață, curaj de muncă, inițiativă, etc.”

Se vede cât de mult e condamnat vechiul sistem de pretinsă educație, în fond fiind doar o instrucție intelectualistă bazată pe o memorizare mecanică, în care cunoștințele teoretice nu sunt puse în legătură cu realitatea, doar învățate papagalicește.

Revista „Speranța” a colegilor din Orhei, de pe malul Răutului, ne aduce bucurie și semn bun, alături de celelalte reviste din alte părți ale țării noastre, cari toate conclud la aceea, că spiritul nou al educației a împânzit țara noastră, dela Niătru pân' la Tisa, dela Dunăre la Mare și la Cereșul alb..

Faptul e o mândrie pentru învățători.

Ion Blăgăilă

Cărți pedagogice

necesare celor ce se prezintă la examenul de definitivat și gr. II.

De vânzare la „Librăria Învățătorilor din jud. Arad“.

La comenzi mai mari de 250 lei se acordă înlesniri de plată și însemnate rabaturi.

Georgiade Const.:	Probleme și idei noi în psihologie	— — — —	lei 125
"	Psihologia gândirii copilului	— — — —	" 150
Ăntonescu G. G.:	Educație și cultură	— — — —	" 180
"	Pedagogia Contemporană	— — — —	" 120
"	Pedagogia generală	— — — —	" 200
"	Educația morală în Șc. Românească	— — — —	" —
I. C. Petrescu:	Metode pentru studiul individualității	— — — —	" 160
"	Religionismul	— — — —	" 60
"	Școli experimentale	— — — —	" 100
Rădulescu Motru:	Curs de psihologie	— — — —	" 140
Stanciu Stoian:	Curenți noi în pedagogia contemporană	— — — —	" 90
"	Localismul Educativ	— — — —	" 60
Izabela Sadoveanu:	Educația Nouă	— — — —	" —
Comicescu G.:	Școala Americană	— — — —	" 150
"	Orientarea în Știința Educației	— — — —	" —
Diacon C. V. Dănău:	Cum cercetăm individualitatea copilului	— — — —	" 30
Popovici:	Studiul individualității	— — — —	" —
Ăpostolescu N.:	Tehnica Studiului individualității	— — — —	" 75
Toate cărțile de pedagogie ale d. I. Nișipianu		— — — —	" —
Conta V.:	Opere filozofice	— — — —	" 90
Dewey John:	Școala și copilul	— — — —	" 25
Voiculescu I. și Stanciu Stoian:	Metodica cl. I	— — — —	" 80
Stanciu Stoian:	Copilul în literatură	— — — —	" 60
Ghiăță Petre:	Problema claselor sociale	— — — —	" 60
Niculescu Vasile:	Metodica Desemnului în Școala primară	— — — —	" 25
Claparède:	Pedagogia și psihologia experimentală	— — — —	" 15
"	Educația funcțională	— — — —	" —
Dr. Decroly:	Inițiere în activitatea intelectuală și motrice prin jocuri educative	— — — —	" 40
Radu Petre:	Conducerea de sine a clasei	— — — —	" 50
Biervliet J. J.:	Pedagogia experimentală	— — — —	" 25
Nistor I. M.:	Psihologia Clipei de spaimă	— — — —	" 50
Radulescu Motru:	Psihotehnica și munca națională	— — — —	" 20
"	Tratamentul turburărilor psihice la copii și tineri	— — — —	" 30
—	Ănalele de psihologie, vol. I	— — — —	" 90
—	— vol. II	— — — —	" 140
Blăgăilă Ion:	Gândirea "copilului"	— — — —	" 20

Librăria Învățătorilor din Arad, fiind în legătură cu Institutul de psihologie din București, are în depozit câte un exemplar din toate **testele etalonate** de Institut și vă poate procura orice cantitate, fără cheltuieli de porto și ambalaj.

OFICIALE

Examenul de gradul II va începe în luna Decembrie 1936. Anume: la 14 Decembrie c. se va da scripturistica, iar oralul se va ține după Crăciun.

Poșta redacției.

Am spus în repetate rânduri, că nu luăm în considerare articolele care sunt scrise pe ambele pagini ale hârtiei.

Deci, atragem atențiunea pentru ultimadață celor cari ne trimit articole spre publicare, să le scrie numai pe o față a hârtiei.

Poliș-Lupești. Testele și materialul cerut, vi s'au expediat cu poșta contra ramburs.

Tabloul cotizațiilor către Asoc. Inv pe anul 1935 încasate în anul 1936. Nagy Ștefan, Arad șc. No. 14, I-4, 240 lei, Ioan Florea, Arad șc. No. 3, I-5, 270 lei, Virgil Lugoian, Arad șc. No. 3, I-4, 240 lei, Veturia Soica Arad șc. No. 3, def. 2, 108 lei, Maria Blăgăilă Arad șc. No. 3, tit. prov., 72 lei, Veturia Berghian Arad șc. No. 3, def. 2, 108 lei, Petru Zoșu Arad șc. No. 4, I-5, 270 lei, Elena Stoica Arad șc. No. 4, I-5, 270 lei, Ioan Ungurean Arad No. 4, d. f. 1, 90 lei. Total 1668 lei. Pecica, 16. Noembrie 1936. Nicolae D ma.

NOU
C GEORGIĂDE:

„PROBLEME ȘI IDEI NOU
IN PSIHLOGIE“ ne-a sosit, mai
, avem doar câ-
teva exemplare. Colegii cari doresc această carte
valoroasă o pot ridica dela noi, contra lei 100.

ADRESA:

On

Biblioteca Sătatului Cultural.

Arad.

Sătatul Cultural

Tiparul „CONCORDIA” Institut de Arte Grafice și Editură S. A. Arad.